

Riigihangete vaidlustuskomisjon
Lõkke tn 5
10122 TALLINN

17.05.2019

AS Martem selgitused Tartu Linnavalitsuse vastuse 13.05.2019 nr 4-6/RH-19-070 osas seoses riigihanke nr 207930 vaidlustusega.

Käesolevaga edastame omapoolsed selgitused Tartu Linnavalitsuse vastuse osas.

Hankija seisukoht:

II Hankija seisukohad kaebeõiguse osas

2.1. Vaidlustus on esitatud vaidlustuse sisust nähtuvalt kahe pakkuja pakkumuse vastavaks tunnistamise otsusele ning eduka pakkuja kvalifitseerimise otsusele. Vaidlustaja taotleb nende otsuste kehtetuks tunnistamist. Vaidlustuse avaldusest nähtub, et vaidlustada soovitakse ka riigihange: "MARTEM AS vaidlustab hankija Tartu Linnavalitsuse poolt koostatud riigihanke "Tänavavalgustuse juhtimiskilpidesse kontrollrite paigaldus ja juhtimissüsteemiga ühendamise" (riigihanke viitenumber 207930) ja taotleb vastavusotsuse ja kvalifitseerimise otsuse kehtetuks tunnistamist, seoses ettevõtete KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ pooltpakutavate juhtimiskilbi kontrollrite mittevastavusega hanke tehnilistele tingimustele "Lisa_II_Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded".

Vaidlustusest ei nähtu, millise RHSi sätte alusel vaidlustus esitatakse ja kas soov vaidlustada riigihange üldiselt tähendab ehk hoopis riigihanke alusdokumentide vaidlustamist? Sellisel juhul on aga vaidlustus esitatud hilinevalt (alusdokumentide vaidlustamise tähtajad on esitatud RHSi § 189 lg 2 p 1). Hankija eeldab, et vaidlustus on esitatud RHS § 185 lg 2 p 5 alusel ning vaidlustada soovitakse avalduse sisust nähtuvalt pakkumuste vastavaks tunnistamise otsuseid. Kuigi vaidlustuse avaldusest ei nähtu, et vaidlustaja vaidlustab ka Kagu Elekter OÜ pakkumuse edukastunnistamise otsust, on sellele esitatud viide VAKO poolt 08.05.2019. a saadetud kirjas nr 12.2-10/61.

Martem AS selgitus:

Lause „MARTEM AS vaidlustab hankija Tartu Linnavalitsuse poolt koostatud riigihanke “Tänavavalgustuse juhtimiskilpidesse kontrollrite paigaldus ja juhtimissüsteemiga ühendamise” (riigihanke viitenumber 207930) ja taotleb vastavusotsuse ja kvalifitseerimise otsuse kehtetuks tunnistamist, seoses ettevõtete KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ poolt pakutavate juhtimiskilbi kontrollrite mittevastavusega hanke tehnilistele tingimustele "Lisa_II_Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded” esimene pool nimetab hanke ja teine pool täpsustab mida ja kelle suhtes hanke juures vaidlustasime. Siin ei sisaldu soovi vaidlustada riigihange üldiselt ega selle alusdokumente.

Martem AS vaidlustas kahe pakkuja pakkumuste vastavaks tunnistamise ja kvalifitseerimise otsuse, milles sisaldub ka ühe pakkumuse edukaks tunnistamine: „I. Kvalifitseerida riigihankel edukaks pakkuja Kagu Elekter OÜ, kuna pakkuja poolt esitatud dokumendid tõendavad pakkuja vastavust kvalifitseerimistingimustele.” Seega vaidlustasime ka kvalifitseerimise otsuses sisalduva edukaks tunnistamise otsuse.

Tehniliste tingimuste dokument “Lisa_II_Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded” kuulub selle riigihanke alusdokumentide hulka. RHS § 114 sätestab, et Hankija kontrollib avatud

pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ning pakkumus lükatakse tagasi kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele.

Väljavõte pakkumuse alusdokumendi failist Alusdokument_110419.docx:

„5. Tehniline kirjeldus

Tehniline kirjeldus on esitatud alusdokumentide Lisas I ja II.”

Hankija seisukoht:

2.2. Hankija taotleb VAKOlt jätta vaidlustus RHS § 197 lg 1 p 8 alusel täielikult läbi vaatamata, kuna vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus RHS § 192 lg 3 p 7 järgi. Kui VAKO otsustab vaidlustuse menetlusse võtta, peab ta hindama, kas hankija on eksinud ettevõtete KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ pakkumuste vastavuse kontrollimisel RHSis sätestatud normide või hanke ADs esitatud punktide vastu. VAKO ei saa hankija eest asuda teostama pakkumuste sisulist vastavuse kontrolli, kontrolli teostamisel saab VAKO üksnes tuvastada, kas hankija on teinud vastavusotsuse kooskõlas RHSi ja hanke ADga. Vaidlustusest nähtuvalt soovib vaidlustaja, et VAKO asuks hindama, kas KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ pakkumustes on tegemist kõrvalekalletega võrreldes AD tehnilises kirjelduses esitatud nõuetega (ülepinge küsimus, temperatuurivahemiku küsimus, seadmete ühenduvuse küsimus). Sellist kontrolli ei ole üldse võimalik teostada, kuivõrd pakkumustes (sh) ei esitatud tooteid. Kui pole tooteid, ei saa kontrollida ka nende vastavust. Kuna puudub võimalus hinnata toodete kõrvalekallete ulatust, ei ole võimalik VAKOl vaidlustust sisuliselt läbi vaadata.

Martem AS selgitus:

Hankija kinnitab siin, et KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ pakkumustes ei esitatud tooteid ja nende pakkumuste vastavust tehnilistele tingimustele ei kontrollitud.

Seega Hankija ei ole enne otsuste tegemist nimetatud pakkumusi hinnanud vastavalt RHS § 114 -le riigihanke kõigis alusdokumentides esitatud tingimustele.

RHS § 114 sätestab et Hankija kontrollib avatud pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ning pakkumus lükatakse tagasi kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele.

„Lisa_II_Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded“ kuulub riigihanke alusdokumentide hulka.

Seega ei ole alust nimetatud pakkumuste vastavaks tunnistamiseks.

Hankija seisukoht:

2.3. Isegi juhul, kui hankes oleks nõutud informatsiooni esitamist lepingu täitmise käigus kasutada kavandatavate toodete kohta, puuduks vaidlustajal subjektiivsete õiguste riive. RHS §-i 185 lg 1 kohaselt võib pakkuja vaidlustada hankija tegevuse juhul, kui ta leiab, et riigihangete seaduse rikkumine hankija poolt rikub tema õigusi või kahjustab tema huvisid. Vaidlustaja õigusi ei rikuta, kuna tema pakkumus on hinna poolest alles kolmandal järjekohal. Selliselt ei jõuaks vaidlustaja hankelepinguni ka siis, kui esialgselt edukaks tunnistatud pakkuja pakkumus hinnata mittevastavaks. Edukaks tunnistatud pakkumuse tagasilükkamiseks puudub aga igasugune alus, kuna see vastab ADs esitatud nõuetele nõuetele.

Martem AS selgitus:

Kui alusdokumendid sisaldavad tehnilisi nõudeid, siis sellest tuleneb tooteinfo esitamise vajadus. (Martem AS pakkumus seda sisaldas.)

Hankija on käesolevas kirjas kinnitanud, et pakkumuste vastavust AD tehnilises

kirjelduses „Lisa II Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded“ ei kontrollitud. Juhul, kui teiste pakkumuste tehnilised omadused ei vasta AD tehnilistele nõuetele on toimunud Martem AS õiguste riive, sest tehnilistele nõuetele mittevastavate pakkumuste hind saab olla madalam just tehniliste nõuete mittetäitmise tõttu.

Hankija seisukoht:

III Hankija selgitused vaidlustusele

3.1. Kui VAKO otsustab ülalesitatust hoolimata vaidlustuse sisuliselt läbi vaadata, taotleb hankija jätta vaidlustus RHS § 197 lg 1 p 4 alusel rahuldamata.

3.2. MARTEM AS esitab vaidlustuse kõigi kolme punkti osas hüpoteetiliste oletuste pinnal.

Martem AS selgitus:

Martem AS lähtus vaidlustuses nimetatud pakkujate poolt pakutava seadme tootja kodulehel olevatest andmetest. (Kodulehel olev info muidugi ei kinnita veel iseenesest toote vastavust.)

Hankija seisukoht:

3.3. Alljärgnevalt esitame väljavõtte vaidlustaja avalduse kolme punkti kohta ja hankija selgitused nendele.

3.3.1. "Hanke dokumendi "Lisa II Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded" punkt 2.4 sätestab: VJK kontrollid peavad taluma ülepingeid toite poolt kuni 1,5kV ja väljunditel 6kV. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu elektromagnetilise ühilduvuse direktiivile 2014/30/EL on selle punkti tõestuseks vaja sõltumatu labori poolt väljastatud järgmistele standarditele vastavuse testprotokolle: EVS-EN 61000-4-2, EVS-EN 61000-4-4, EVS-EN 61000-4-5, 61000-4-6. Martem ASile teadaolevalt ei ole esimese ja teise koha pakkujate, kelleks on KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ, poolt pakutavatel Gridensi seadmetel eelpool nimetatud sõltumatu labori poolt väljastatud testprotokolle."

HANKIJA SELGITUSED:

Pakkumuste vastavaks tunnistamise hetkel ei olegi nõutud testprotokollide olemasolu (vastavustingimustes ei ole sätestatud sellist pakkumuste vastavuse kriteeriumi).

Martem AS selgitus:

Testprotokollide olemasolu mittenõudmine ei saa olla aluseks alusdokumentides sätestatud tehniliste nõudmiste täitmise kontrollimata jätmiseks.

Vaidlustuses märgitud harmoneeritud standardid ja testprotokollid on toodud selgituseks, mille alusel on võimalik alusdokumentides toodud nõuetele vastavust kontrollida. Sellest ei saa järeldada alusdokumentide vaidlustamist.

Martem AS pakkumuses on nimetatud standarditele vastavused ära toodud pakkumuse koosseisus oleval toote andmelehel. Testprotokollid on kättesaadavad Martem AS web-i lehelt.

Hankija seisukoht:

Hanke AD koosseisus oli vastavustingimusena seatud järgmine nõue: "Pakkuja esitab VJK maksumuse kontrolleri komplektile (paigaldatavad seadmed: sh vajalikud installatsiooni materjalid, andurid, antenn koos juhtme ja ühendustega, lisareleed, lisaklemmid (vajadusel koos kaitselülitiga), sireen, toiteplokk, aku), paigalduse maksumuse ja seadistustööde maksumuse koos Tartu linna tänavavalgustuse inventariseerimise infosüsteemi VALGIS

liidestamisega.". Pakkujad pidid esitama Vormi 1 (kilbikontrollerite pakkumuse hinnatabel.xlsx).

Kõik pakkujad, sh Kagu Elekter OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ esitasid Vormil 1 (pakkumuse

hinnatabel) info nõutud kujul (ühikuhinnad). Seega täitsid kõik pakkujad esitatud vastavusnõude. Pakkumuse koosseisus ei pidanud pakkujad esitama ülevaadet pakutavate toodete tehniliste parameetrite kohta. AD Lisas III (töövõtulepingu projekt) p 2 kohaselt kohustub töövõtja tegema töö vastavalt lepingus ja lepingu lisades toodud tingimustele. Töövõtulepingu projekti p 3.1 kohaselt on töövõtulepingu lisadeks riigihanke nr 207930 alusdokumendid koos lisadega ja riigihanke käigus esitatud küsimuste ja vastutustega. AD Lisas II esitas hankija tehnilised nõuded Tartu linna välisvalgustuse juhtimiskilpide (VJK) juhtimissüsteemile ja kontrolleritele. AD p 13.1.1 I etapp: Hanke võitnud töövõtja paigaldab Tellija poolt etteantud VJKsse hiljemalt kuuekümmne (60) päeva jooksul peale lepingu sõlmimist realselt toimiva kilbikontrolleri, mille töötamist on võimalik jälgida keskujuhtimissüsteemi kaudu ja mis ühildub VALGISiga ning demonstreerib kogu süsteemi toimimist. AD p 13.1.2 II etapp: pärast eelnimetatud tingimuste täitmist ja Tellija poolt sobivaks tunnistamist, paigaldab Töövõtja ülejäänud lepingu mahus ettenähtud kilbikontrollerid ja ühendab need keskujuhtimissüsteemiga ning VALGISiga kuuekümmne (60) päeva jooksul. AD p 13.1.3 I etapi nõuete täitmata jätmisel on Tellijal õigus mitte tellida rohkem töid ja lõpetada Töövõtuleping. Punktid 13.1.1-13.1.3 on esitatud samas sõnastuses ka lepingu projekti (punktidenä 4.1.1-4.1.3). Ülaesitatust nähtuvalt toimub toote sobivaks tunnistamine alles peale näidistoote paigaldamist. Mittesobiva näidistoode puhul on Tellijal õigus lõpetada Töövõtuleping.

Järelikult toimub pakutavate toodete sobivaks tunnistamine alles lepingu täitmise käigus, mitte pakkumuste vastavaks tunnistamisele eelnevas kontrollimenetluses.

Martem AS selgitus:

Vastavalt RHS § 114-le peavad pakkumused vastama riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ja hankija kohustus on seda kontrollida.

Tehnilise kirjelduse nõuetes sisalduvat ülepingetaluvust ja töötemperatuurivahemikku ei ole võimalik hinnata näidistoote 60 päevase kasutamisega. Lepingu täitmise käigus ei ole Hankijal iseseisvalt võimalik nimetatud nõuete täitmist kontrollida. Tehnilised tingimused kuuluvad alusdokumentide koosseisu ja pakkumused peavad vastama alusdokumentidele.

Hankija seisukoht:

3.3.2. "MARTEM ASile teadaolevalt esimese ja teise koha pakkujatel, kelleks on KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ, ei vasta pakutavad Gridensi seadmed nõutud temperatuurivahemikule. Aluseks on hanke dokument "Lisa II Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded" punkt 2.2. Kontrollerid ja välisühenduse moodulid peavad sobituma Tartu linnas kasutusel olevatesse kilpidesse ning töötama temperatuurivahemikus -30oC kuni +50oC, õhuniiskuskuni 95%. Selle punkti tõestuseks on vaja sõltumatu labori poolt väljastatud järgmistele standarditele vastavuse testprotokolle: EVS-EN 60068-2-1:2007, EVS-EN 60068-2-2: 2007. Martem ASile teadaolevalt mõlemad pakkujad (Kagu Elekter OÜ ja Leonhard Weiss OÜ) pakkusid Gridensi kilbikontrollereid ning kilbikontrollerite valmistaja kodulehel (<http://gridens.ee/overseer>) on väljatoodud seadme töötemperatuuriks -20oC kuni +60oC."

HANKIJA SELGITUSED:

Hankijal puudub pakkumuste vastavaks tunnistamise hetkel info pakkujate seadmete

temperatuuritaluvuse kohta. Vastavustingimusena ei ole seatud, et see on vastavuse kriteerium. Hindamine ja tõendusmaterjalide esitamine toimub lepingu täitmise käigus. Hankija jääb ka selle punkti puhul eelmisele vaidlustuse punktile esitatud selgituste juurde.

Martem AS selgitus:

Vähemalt Martem AS pakkumuses on info seadmete temperatuuritaluvuse kohta esitatud.

See on ära toodud pakkumise koosseisus oleva toote andmelehel.

Tehnilised tingimused kuuluvad alusdokumentide koosseisu ja pakkumused peavad vastama alusdokumentidele. RHS § 114 sätestab et Hankija kontrollib avatud pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele.

Hankija seisukoht:

3.3.3. "MARTEM ASile teadaolevalt esimese ja teise koha pakujatel, kelleks on KAGU ELEKTER OÜ ja LEONHARD WEISS OÜ, ei vasta pakutavad Gridensi seadmed hankedokumendile "Lisa II Tartu linna juhtimissüsteemide nõuded" punktile 2.33.

Kilbikontrollerit peab olema võimalik siduda standardsete protokollide liidestite abil teiste tootjate juhtsüsteemidega. Turul pakutavates juhtsüsteemides kasutatakse erinevate tootjate seadmete ühendamiseks standardseid sideprotokolle nagu näiteks Modbus TCP, OPC, IEC 60870-5-104. Teadaolevalt pakutavad Gridensi seadmed neid ei oma. JSON ja XML on tekstivormingus andmefailide üldised formaadid, mis ei ole sideprotokollide liidestites ja ei võimalda ühendamist teiste levinud kaugjuhtimissüsteemidega (SCADA süsteemidega) (<http://gridens.ee/overseer>)."

HANKIJA SELGITUSED:

Hankijal puudub info pakkumuste vastavaks tunnistamise hetkel pakujate seadmete

liidestusvõimaluste kohta. Liidestuse küsimuses ei ole hankija vastavustingimusi seadnud.

Hankija jääb ka selle punkti puhul esimesele vaidlustuse punktile esitatud selgituste juurde.

Martem AS selgitus:

Vähemalt Martem AS pakkumuses on info seadmete liidestusvõimaluste kohta esitatud.

See on ära toodud pakkumise koosseisus oleva toote andmelehel.

Tehniliste tingimuste p. 2.33 toodud nõude „Kilbikontrollerit peab olema võimalik siduda standardsete protokollide liidestite abil teiste tootjate juhtsüsteemidega“ täitmise hindamiseks on hankijal võimalik võtta aluseks mõnede Eesti Vabariigis enamlevinud protsessi- ja kaugjuhtimissüsteemide (näiteks: Citect, ABB Microscada, Siemensi SIMATIC, Wonderware) protokollide liidestite spetsifikatsioonid, millele kohta on avalikest allikatest info kättesaadav.

Hankija seisukoht:

IV Hankija täiendavad selgitused

4.1. Hankija leiab, et vaidlustuse esitaja on valesti aru saanud ADst. Vaidlustaja on eksimuses, et lepingu täitmisel toimub toodete sobivuse kontroll peab toimuma pakkumuste vastavuse kontrollimise etapis, so enne pakkumuse edukaks tunnistamist. Vaidlustaja poolt esitatud pakkumuse koosseisus on esitatud ingliskeelne TELEM-AGC-L kontrolleri kasutusjuhend ja fail TELEM-AGC-L_datasheet. Kas need failid on esitatud juhuslikult (pakkuja soovib mingeid tooteid reklaamida) või soovib pakkuja nendega tõendada, et tegemist on tema poolt lepingu täitmise käigus kasutada kavandatava tootega, jääb selgusetuks. Hankija ei pidanud vajalikuks pakkumuste vastavuse kontrollimisel vastavat asjaolu täpsustada, kuna vastavuse hindamise seisukohast oli tegemist asjassepuutumatute failidega.

Martem AS selgitus:

Pakutavat tehnilist lahendust kirjeldavat dokumenti ei saa pidada asjassepuutumatuks failiks. Dokumendis on ära toodud seadme omadused ja vastavused standarditele, mis kinnitavad toote vastavust alusdokumentide koosseisu kuuluvatele tehnilistele tingimustele. Potentsiaalselt mittevastava toote baasil tehtud pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamine ilma tehnilistele tingimustele vastavuse kontrollita ei ole meie hinnangul vastavuses RHS § 114-ga.

Hankija seisukoht:

4.2. Hankija peab vajalikuks lisada, et ükski teine pakkuja (riigihankel esitasid pakkumuse veel neli pakkujat peale vaidlustaja) mingit materjali pakutavate toodete kohta ei esitanud. Pakkujal on riigihankemenetluses kõrgendatud hoolsuskohustus. Pakkuja peab esitama küsimusi, kui talle jääb midagi selgusetuks. Küsimuste-vastuste voorus sellekohaseid küsimusi, millal vastavust hinnatakse, ei esitatud. Kuna neli konkureerivat pakkujat said hanke ADst aru sarnaselt hankijaga, saab järeldada vaid seda, et vaidlustaja oli eksimuses.

Martem AS selgitus:

Tehniliste tingimuste täitmist kirjeldava dokumendi lisamine näitabki kõrgendatud hoolsuskohustuse järgimist. Seda, kas vaidlustaja oli eksimuses, ei saa hinnata teiste pakkujate käitumise järgi.

Hankija seisukoht:

4.3. RHSi kohaselt tuleb lihthankel järgida riigihankeõiguse üldpõhimõtteid. Tegemist on hankega stiilis: "tulge kõik ja pakkuge". Hankel ei viidatud konkreetset toodet ega kaubamärki, ADs kirjeldati vaid olemasolevat olukorda ja hankija vajadusi. Selliselt oli hange ülimalt avatud konkurentsile (mida tõendab ka esitatud pakkumuste arv). AD koosseisus esitatud tehnilises kirjelduses antakse teada, et Tartu linna tänavavalgustuse juhtimisel on juba kasutusel kolm põhilist juhtimissüsteemi ning uusi süsteeme juurde ei soovita (sellisel juhul läheks nende haldamine ja süsteemi opereerimine ülemäära ebamõistlikuks). Pakkujad, kelle tänavavalgustuse juhtimiskilpide süsteeme Tartu tänavavalgustuse juhtimises kasutusel ei ole, saavad soovi korral oma seadmeid pakkuda liites need läbi Lumoflex City CMS juhtimissüsteemi, kuna selle tarkvara kasutamiseks on Tartu linnal sõlmitud litsentsileping. Nii oli kõigil huvilistel ligipääs riigihankele olemas. Ka ülejäänud riigihankeõiguse üldpõhimõtteid ei ole rikutud. Hankel pole seatud ebaproportsionaalseid piiranguid. Konkurentsi tagamisega saavutatakse rahaliste vahendite säästlik ja otstarbekas kasutamine. Võrdse kohtlemise põhimõttest tulenevalt on hankija seotud pakkujate suhtes avaldatud tingimustega. Vaidlustaja soovib, et hankija asuks teostama toodete kontrolli, mida kavatakse kasutada lepingu täitmisel. Hankija ei saa peale pakkumuste esitamise tähtaja saabumist lisada uusi vastavustingimusi, mida esialgselt ei olnud ette nähtud.

Martem AS selgitus:

Uute vastavustingimuste lisamist vaidlustuse esitaja ei ole soovinud. Standarditele viidates selgitasime mille alusel on võimalik teostada tehnilistes tingimustes sisalduvate elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele ja keskkonnanõuetele vastavuse kontrolli.

Ei ole mõeldav et Hankijad hakkaksid ise nimetatud teste läbi viima, seega tuleks seda teha dokumentide alusel.

Kui ei kontrollita pakkumuste vastavust kõigile hanke alusdokumentides sätestatud nõuetele, siis seab see nõudeid täitvad pakkujad võrreldes nõudeid mitte täitvate pakkujatega ebavõrdsetesse konkurentsitingimustesse.

Erinevate tehniliste parameetritega seadmed ja süsteemid on ka vastavalt erinevate hindadega, seega on alusdokumentidele mittevastavate pakkumuste aktsepteerimine Hankija poolt vastuolus pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttega.

Meie hinnangul ei ole see vastavuses RHS § 3-ga — Riigihanke korraldamise üldpõhimõtted.

Lugupidamisega

Peter Nobel

juhataja

/ allkirjastatud digitaalselt /